

مالیات

برای آشنائی بیشتر خوانندگان با متون اقتصادی، حتی لامکان هر چند شماره یکبار بخشی از نوشته‌های اساتید کلاسیک علم اقتصاد در زمان‌های گذشته را چاپ خواهیم کرد. این کار را با مطلبی از دیویدریکا ردو اقتصاددان کلاسیک آغاز می‌کنیم که نظرات او در کتابی که در سال ۱۸۱۷ چاپ شده مندرج است و فصل هشتم آن توسط آقای حبیب‌الله تیموری تلخیص و ترجمه شده است.

ترجمه: حبیب‌الله تیموری

مالیات بخشی از محصول زمین و کار کشور است که در اختیار حکومت قرار داده می‌شود، و در نهایت یا از محل سرمایه‌کشوری از محل درآمد آن پرداخت می‌شود.

سرمایه‌کشور را به حساب اینکه پائینی آن (در یک شکل و حال است معین) زیاده کم باشد، "سرمایه‌پایا" یا "سرمایه‌گردان" می‌نامیم. مدارج پائینی سرمایه تقریباً نامتناهی است، بنا بر این متمایز ساختن سرمایه‌گردان و پائینی و تعیین حدود مرزی برای جدا ساختن یکی از دیگری به آسانی میسر نیست. خوراک هر کشوری سالانه دست کم یکبار به مصرف میرسد و از تولید می‌شود، مدت زمان لازم برای مصرف و تولید مجدد پوشاک کارگران شاید کمتر از دو سال نباشد، و مدت دوام مسکن و لوازم منزل آنها ده یا بیست سال است.

هنگامی که تولیدات سالانه کشوری فزون بر مصرف سالانه آن باشد، می‌گوئیم که سرمایه آن افزایش یافته است، و چون تولید سالانه اش لا اقل بقدر مصرف سالانه نباشد، می‌گوئیم سرمایه اش کاهش

یافته است. بنا براین، افزایش سرمایه ممکن است نتیجه افزایش تولید، یا به سبب کاهش مصرف نامولد باشد.

اگر مالیات بیشتری که برای جبران افزایش مصرف حکومت اخذ میشود، با افزایش تولید یا کاهش مصرف مردم جبران شود، این اضافه مالیات از محل درآمد اخذ شده است و سرمایه ملی نقصان نخواهد یافت. اما اگر در این حال تولید افزایش نیابد یا کاهش در مصرف نامولد مردم رخ ندهد، مالیات ضرورتاً "از محل سرمایه اخذ شده است و بدین گونه تصمیماتی در اندوخته تخصیص یافته به مصرف تولیدی پدید خواهد آمد. (۱)

به نسبتی که سرمایه کشوری کاهش یابد، تولیدات آن هم کاهش خواهد یافت. بنا براین، اگر مخارج نامولد بدون تغییر آدا مه یابد در حالی که تجدید تولید سال به سال در کاهش است، منابع مردم و دولت با سرعتی افزایش یافته و به تحلیل میرود و درماندگی و ویرانی

۱- با دید توجه داشت که همه تولیدات کشور به مصرف میرسد، اما تفاوت عظیمی است در اینکه آیا مصرف کنندگان ارزش دیگری بجای آنچه مصرف کرده اند پدید بیاورند یا نه. پس انداز درآمد افزوده شدن آن به سرمایه به این معناست که این بخش افزوده شده به سرمایه را کارگران مولد* مصرف کرده اند و نه کارگران نامولد.* این که سرمایه از راه مصرف نشدن افزایش می یابد، تصویری است بس نادرست. اگر مزد کارگران با افزایش یا بدون آن که با وجود افزایش سرمایه نتوان کارگران بیشتری را بکاروا داشت، بنظر من این شکل از مصرف سرمایه اضافی را باید مصرف نامولد دانست.

* تما یز میان کارگران مولد و کارگران نامولد در اینجا رد و آدام اسمیت گرفته و در اقامت ممتد اول امروز چنین تمایزی را قابل نمیشوند. طبق توضیحات اسمیت کارگر مولد آن است که:

(۱) فرآورده ای عینی و پایا و قابل فروش پدید آورد.

(۲) کارفرما را از استخدام او و فروش محصول کارش سودی کسب کند.

(۳) ارزش محصول کار او را اولاً قبل با ارزش اسباب معیشت و مواد و لوازمی که او و حین کار به مصرف رسانده است برابر باشد.

بدنبال آن خواهد آمد .

با اینحال ، یقین است که اگر مالیات نمی بود ، سرمایه حتی
بیش از این افزایش می یافت . هیچ مالیاتی نیست که گرایش به
کاستن از میزان انباشت سرمایه نداشته باشد . (۲)

هر مالیاتی یا بایدا ز محل سرمایه اخذ شود ، یا از محل درآمد .
اگر از محل سرمایه اخذ شود ، باید بهمان نسبت سبب کاهش اندوخته‌های
بشود که میزان کاروکوش تولیدی کشور بستگی به اندازه آن دارد .
و اگر از درآمد اخذ شود ، یا باید انباشت سرمایه را کاهش دهد ، و یا
اینکه مالیات دهندگان را ناگزیر سازد تا به میزان مالیاتی که می
پردازند از مخارج نامولد خود برای مصارف ضروری و تجملی بکاهند .
این دونوع تاثیر در مورد بعضی مالیاتها بسیار بیشتر است تا در مورد
انواع دیگر مالیات . اما زیان بزرگ مالیات رانه در موارد خاص
تا تاثیر گذاری آنها که در میزان مجموع تاثیرات آنها باید جست .

مالیاتی که بنام مالیات بر سرمایه باشد ، لزوماً " مالیات بر
سرمایه نیست . همچنین هر مالیات بر درآمدی ضرورتاً " از محل درآمد
اخذ نمی شود . اگر من مجبور باشم از ۱۰۰۰ ریال درآمد ۱۰۰ ریال
مالیات بپردازم ، این مبلغ در صورتی واقعاً " مالیات درآمد من
است که بخرم بقیه ۹۰۰ ریال بسنده کنم . اما اگر همچنان
۱۰۰۰ ریال خرج کنم ، این صد ریال مالیات بر سرمایه است .

از سوی دیگر ، اگر سرمایه من ، که ۱۰۰۰۰ ریال درآمد را برای
من تامین میکند ، ۱۰۰۰۰ ریال باشد ، ۱۰ درصد مالیات برای من
سرمایه ۱۰۰۰ ریال خواهد بود . حال اگر من پس از پرداخت این ۱۰۰
ریال بخرم ۹۰۰ ریال از ۱۰۰۰۰ ریال درآمدم بسنده کنم ،
نقصانی در سرمایه من پدید نخواهد آمد .

تمایلی که صاحبان سرمایه به حفظ موقعیت خود دارند سبب میشود
تا نگذارند ثروت آنها از بالاترین میزان میزانی که بدان رسیده است کمتر
گردد . به این دلیل ، بیشتر مالیاتها ، خواه بنام مالیات سرمایه
و خواه بنام مالیات بر درآمد ، از محل درآمد پرداخت میشود .
بنابراین ، با افزایش مالیات ، یعنی با افزایش مصرف حکومت ،

۲- در آن زمان بر اساس دکترین عدم مداخله هیچ نقش اقتصادی
برای دولت شناخته نمیشد .

این مالیات دهندگان باید مصرف کالا و خدمات سالانه خود را کاهش دهند، مگر آنکه بتوانند بر سرمایه‌ها و درآمدهای خود نیز به نسبت افزایش مالیات بیفزایند. تشویق مردم به این کار با یدخط مشی حکومت‌ها باشد، و دولت هرگز نباید مالیات‌هایی وضع کند که ناگهانی گزیرا سرمایه‌ها را می‌گیرد، زیرا با این کار ناآرامی‌ها می‌تواند ایجاد شود که برای نگهداشت کارگران است نقطه‌ن می‌یابد، که این خود کاهش تولید کشور را سبب خواهد شد.

به گفته آدام اسمیت: "مالیات انتقال اموال از مردگان به زندگان هم‌درنهایت و هم‌بلافاصله از کسانی ستانده می‌شود که دارای به آن‌ها رسیده است. مالیات فروش زمین جملگی از فروشنده ستانده می‌شود. فروشنده زمین تقریباً همیشه ناگزیراً فروختن است، پس هر قیمتی را که بتواند دریافت کند می‌پذیرد. خریدار به ندرت ناگزیر از خریدن است، پس فقط آن قیمتی را که بخواهد پرداخت می‌کند، و او بهای زمین را به همراه مالیات آن حساب می‌کند. هر چه مالیاتی که باید بپردازد بیشتر باشد، قیمتی که حاضر به پرداخت آن باشد کمتر خواهد بود. بنابراین، این گونه مالیات‌ها تقریباً "بسنجست از اشخاص محتاج ستانده می‌شود، و از این رو ممکن است ظاهراً "بسی رحمانه و ظالمانه بنظر برسد. بهای تمب و عوارض اسناد قرضه و قرارداد اخذ وام همگی بر عهده وام‌گیرنده می‌افتد و همیشه از او اخذ می‌شود. عوارض از همین گونه نیز در دعاوی حقوقی بر عهده طرفین دعوا می‌افتد و ارزش سرمایه‌ای مورد دعوا را برای هر دو طرف کاهش می‌دهد. هر چه هزینه تحصیل یک داری بیشتر باشد، ناگزیراً ارزش آن پس از تحصیل کمتر خواهد بود. همه مالیات‌ها شی‌که از باب انتقال هر گونه داری اخذ می‌شوند، ارزش سرمایه‌ای آن داریها را کاهش می‌دهند و به همین میزان در جهت کاهش ناآرامی‌ها می‌تواند نگاهداشت کارگران اختصاص دارد و ثمر می‌افتند. اینها مالیات‌هایی است که بر درآمد دولت‌ها می‌افزاید و دولت‌ها تقریباً همیشه نگاهدارنده کارگران نامولد بی‌سای سرمایه مردم هستند، در حالی که این سرمایه همیشه با ید مصرف نگاهداشت کارگران مولد گردد".

اما این یگانگی برادیه مالیات نقل و انتقال داری نیست. این مالیات‌ها مانع از آن می‌شود که سرمایه ملی به گونه‌ای که

بیشترین فایده را برای جامعه دارد توزیع شود. برای افزایش رفاه عمومی، هر مقدار سهولتی که در راه انتقال و مبادله همه گونه دارائی ایجاد شود باز هم کم است، زیرا از این راه است که احتمال می رود هر نوع سرمایه ای بدست کسانی برسد که از آن برای افزایش تولیدات کشور بهترین استفاده را بکنند. آقای سی^(۳) سؤال می کند، "چرا شخص می خواهد زمینش را بفروشد؟ برای اینکه او کاربرد ثمر بخش تری برای اندوخته های خود در نظر دارد (۴) چرا شخص دیگری می خواهد همین زمین را بخرد؟ برای به کار گرفتن سرمایه ای که سود کافی نمی دهد، یا بلا استفاده بوده است، یا فکر می کند که استفاده بهتری از آن میتوان کرد. این مبادله چون در آمد طرفین را افزایش میدهد موجب افزایش درآمد عمومی است. اما اگر عوارضی که اخذ میشود چنان گزاف باشد که مانع مبادله شود، این عوارض مانعی در راه افزایش درآمد عمومی است، اما چون وصول این گونه مالیات ها آسان است، همین ممکن است در نظر بسیاری از مردم اثرات زیان بار آنها را تا اندازه ای بپوشاند.

۳- ژان باتیست سی (1757-1832) Jean Babtiste Say
اقتصاددان فرانسوی که شارح نظریات آدام اسمیت و معاصر دیوید ریکاردو بوده است.

۴- اگر رقابت بی قید و شرط حاکم باشد بورس بازی وجود نخواهد داشت و بنا بر این نیازی نیست تا دولت از طریق مالیات بر نقل و انتقال سرمایه سفته بازی یا بورس بازی را کنترل کند.

دنباله اخبار کوتاه اقتصاد

☒ پس از تصمیم اوپک به حفظ میزان تولید، قیمت ها روبه کاهش نهاده است. نفت خام دریای شمال به بشکه ای ۲۵ دلار رسید.

کیهان ۹/۲۵

☒ قیمت نفت در بازار نیویورک بشدت کاهش یافت. نفت برنت به ۲۳/۲۵ دلار برای تحویل در ژانویه و ۲۱/۷ دلار برای تحویل در مارس رسید. برای اولین بار طی ۵ سال اخیر قیمت نفت در ۱ روز سه دلار کاهش یافت.

کیهان ۹/۲۱